

Theater Na de Dam
Atelier

DE ROZENTUIN

Thema's: Concentratiekamp, Herdenken nu, Jodenvervolging, Roma- en Sintivervolging, Soldaten

Locatie: Amersfoort, Nederland

Door: Julia Spoelstra en Maike Pijnappel

Dit verhaal gaat over Kamp Amersfoort, een voormalige kazerne die na de bezetting in gebruik werd genomen als strafkamp, werkkamp en – wat eigenlijk het idee was – doorgangskamp. Vanuit hier werden mensen naar Duitsland gedeporteerd. Kamp Amersfoort was berucht vanwege de martelingen, moorden en ontberingen. Zo moesten gevangenen uren staan op een klein veldje omringd door prikkeldraad. Ze werden gedwongen om te blijven staan, hoe lang het ook duurde. Dat was zo zwaar, dat het leidde tot hallucinaties. Zo veranderde voor sommige mensen het prikkeldraad langzaam in rozen.

PERSONAGES   ACTEUR 1
                              ACTEUR 2

ACTEUR 1 staat voor de Rozentuin, ACTEUR 2 staat erin. Je kunt zelf bedenken hoe je dit wil verbeelden – bijvoorbeeld door een vlak te tapen op de grond, of door op een andere manier de twee locaties duidelijk te maken. ACTEUR 1 en ACTEUR 2 vertellen hun eigen verhaal door elkaar heen – let daarop bij het lezen van de tekst

ACTEUR 1   Dus dit is de Rozentuin?

ACTEUR 2   In de rozentuin

ACTEUR 1   Stel je had straf, dan moest je die dus hier uitzitten
Dan sta je daar

ACTEUR 2   Daar sta ik

ACTEUR 1   Ik heb gehoord dat ze daar soms uren stonden

ACTEUR 2 Ik ben de tel kwijt
Uur of twee nu denk ik

ACTEUR 1 En als je dan bewoog

ACTEUR 2 beweegt even

ACTEUR 1 Komt er zo een paar uur bij

ACTEUR 2 Hoe lang ik hier nog moet staan, geen idee

ACTEUR 1 In de regen
In de brandende zon
Zelfs als het sneeuwde

ACTEUR 2 Ik heb het zo koud
Ik houd dit niet meer vol

ACTEUR 1 Hoe hou je dat vol?

ACTEUR 2 Vallen mag niet
Blijven staan
Als ik één voet verzet

ACTEUR 1 Zie je dat in het fijne zand

ACTEUR 2 Dan zien ze dat

ACTEUR 1 Omringd door prikkeldraad

ACTEUR 2 Prikkeldraad maakt geen onderscheid

ACTEUR 1 Ze zeggen dat sommige gevangenen erin gingen hangen,
omdat ze niet konden blijven staan

ACTEUR 2 Vallen mag niet

ACTEUR 1 Hoe komt zo'n afschuwelijke plek aan zo'n naam:
De Rozentuin
Het was niet meer dan een eindeloze marteling

ACTEUR 2 Juist daarom

ACTEUR 1 Misschien juist daarom

ACTEUR 2 Prikkel worden doornen

ACTEUR 1 Het is een soort hoop zoeken in iets hopeloos

ACTEUR 2 IJzerdraad wordt stengel

ACTEUR 1 Je ziet dingen die er niet zijn

ACTEUR 2 Met bladeren

ACTEUR 1 Je gaat hallucineren

ACTEUR 2   Uit de steel groeit een roos

ACTEUR 1   Alles om het dragelijk te maken

ACTEUR 2   Eerst een klein knopje

ACTEUR 1   Het enige wat je staande houdt in de kou, de pijn, de angst

ACTEUR 2   Dan een bloem in volle bloei

ACTEUR 1   Is de hoop

ACTEUR 2   Een bloem wordt twee

ACTEUR 1   De hoop dat je hier weer uitkomt

ACTEUR 2   Twee worden er drie

ACTEUR 1   De hoop dat alles goedkomt

ACTEUR 2   En dan

ACTEUR 1   Dan ben je op zo'n akelige plek ineens omringd door

ACTEUR 2   Heel veel rozen

ACTEUR 1   Heel veel rozen

ACTEUR 2   Zie je wat ik zie?

ACTEUR 1   Ik zie ze staan
Tussen de rozen
Alsof ik erbij was
Maar toch niet echt
Ik weet niet of ik ook echt zal weten hoe was

ACTEUR 2   Zie je mij?

ACTEUR 1 draait zich om naar het hek, kijkt naar ACTEUR 2, dan naar de andere gevangenen die daar in haar verbeelding staan. ACTEUR 2 loopt eruit. ACTEUR 1 blijft staan

In 2022 ging de voorstelling 'Daar sta ik' in première in Amersfoort (regie: Julia Spoelstra en Maïke Pijnappel – in samenwerking met: Nationaal Monument Kamp Amersfoort). Een indringende voorstelling waarin de geschiedenis van Kamp Amersfoort een gezicht kreeg. Voor meer informatie over dit kamp en de geschiedenis ervan, neem een kijkje op <https://www.kampamersfoort.nl/>.